

er altsaa saa lidt, det kan siges, at der nu er Tale om Nødvendigheden af en ny Ordning, at der tværtimod nu først egentlig er Tale om at gaa til det, der søiedes til som en anden Betingelse ved Forliget, nemlig den anden Del af Forliget i 1882. Den ærede Ordfører sagde endvidere, at det var Høire, der gik med dertil under Forventning af en særlig Lov for Universitetet. Dette er ikke rigtigt. Denne Betragtning deltes helt ud af os, og det erkjendtes baade under Forhandlingerne og ved vort Navns Underskrift, og naar den nuværende Ordfører vil efterse sig selv som Ordfører for disse Tider — jeg vil ikke pine ham med at foreslaa ham at gjøre det ret ofte — vil han finde, at han erkjendte med Høire, altsaa paa Flertallets Vegne eller paa dens Sides Vegne i Fællesudvalget med Høire, at Forudsætningen var denne, og at det var ønskeligt, at Universitetets økonomiske Forhold ordnes ved særlig Lov. Forøvrigt staar der i Betænkningen paa det ene Sted Tale om den endelige Ordning af Universitetets Forhold, uden at der er tilføjet „økonomisk“, og jeg føier til i Parenthes, at det er selvfølgelig, at Universitetets økonomiske Forhold, hvis de ere dybt indgribende, faae Indflydelse paa Universitetets Ordning i andre Henseender. Der gik vi i Virkeligheden ind paa det Ønske at komme til at forhandle om en særlig Lov og erkjendte, at det var Forudsætningen den Gang. Hvad derimod den ærede Ordfører den Gang udtalte ved Forhandlingerne i Salen var, at vi ikke havde paataget os at gennemføre en saadan Lov uden Hensyn til, hvad Indhold den kunde faae, saa at vi altsaa ikke havde bundet os til Principerne, der skulde ligge til Grund for en saadan Lov. Det var rigtigt nok. Nu, da den ærede Ordfører minder mig om det, og jeg i de sidste Dage har isyset dermed, skal jeg ikke negte, at jeg er kommen i Tanker om den Bestyldning, der af og til siden 1882 er reist mod os fra en vis Side af Høire for, at vi ikke have loyalt opfyldt det, som laa bagved og til Grund for Mai-Forliget i 1882. Jeg har aldrig forstaaet, hvori en saadan Bestyldning kunde søge sin Begrundelse. Ved imidlertid at isæle med disse Spørgsmaal, navnlig Indsigelsen fra Høires Ordfører den Gang, antager jeg, at den skriver sig fra forskjellige Udtryk, som den ærede nuværende Ordfører for Finantsudvalget brugte netop angaaende Forudsætningen for Forliget vedkommende Universitetet, idet han nemlig talte om en ærlig Forhandling fra hans Side om Ordningen af Universitetets Forhold. Jeg siger ikke dermed, at den ærede Ordfører har nogen

Styld i denne Henseende, men jeg antager, at det er dertil, de Herrer sigte. Jeg vil derfor fastholde, at Overenskomsten er der ikke det fjerneste Spor af Grund til at forandre nu; de faktiskke Forhold paabyde paa ingen Maade dette. Det Sidste, der er tilføjet den Gang, træder nu egentlig faktisk i Kraft; Ministeren kan nu bruge det. Dernæst staar der dertil udtrykt et Ønske om Universitetets Omordning og navnlig en Undersøgelse af Universitetets samtlige økonomiske Forhold, og det staar med samme Krav paa vor Opmærksomhed nu som før og endnu mere nu. Vi maa kunne ønske nu lige saa godt som før at kunne gaa dertil med de bedste Kort paa Haanden. Nu ruller den ærede Ordfører for Finantsudvalget op for Dem, at naar Staten yder Universitetet rentebærende opsigelige Laan, saa kan Finantsministeren, naar det fastholdes ved Lov, altsaa ved en Finantslovf — under Forudsætning af, at den bliver Finantslovf — en skønne Dag komme til Kultusministeren og sige til ham, aldeles uafhængig af alle Afstaler: Herud med Pengene, som der staar i Finantsloven; ellers forlange vi det Stykke Jord eller den eller den Kirketiende i Pant. Jeg synes, det er Postulater uden fjerneste Grund. En Proces med Finantsministeren som Kreditor ifølge en Finantslovf med Kultusministeren som Debitor paa Universitetets Vegne, uden at Rigsdagen har det Mindste med det Forhold at gjøre, uagtet Forholdet er etableret mod Lovgivningsmagtens Votum, det forekommer mig at være saa fantastisk, at det ærede Medlem maa undskylde mig; jeg er virkelig saa ubekjendt med konstitutionelle Forhold, at jeg ikke kan forstaa det. Det ærede Medlem mente, at jeg var overordentlig ubekjendt med saadanne Forhold, naar jeg ikke kunde tro, at noget Saadant kunde indtræffe. Ja, saa ubekjendt er jeg virkelig dermed, det ærede Medlem kan ikke paavise et eneste lignende Tilfælde, hverken i eller udenfor Provisorietsiden, hvor noget Saadant kunde opstilles. Nei, han behøver ikke at frygte derfor. Det ærede Medlem siger dernæst: Universitetet kan ikke udgive en eneste Smule, undtagen det skal bevilges o.s.v. Alle disse Grunde for at give efter paa dette Hovedpunkt fremførtes med ikke større Strøbe fra Høires Side i 1881—82, og endda stod det ærede Medlem dengang og tidligere selv afgjort imod, at dette Spørgsmaal afgjordes efter Høires Forbring saaledes, at Statskassen dækkede. Ja, Tiderne forandre sig! Det er fuldstændig Høires Argumenter fra den Tid. Nu siger det ærede Medlem mod mig, at jeg vil reise et nyt Stridspunkt,